

DESCOPERIRI ARHEOLOGICE ÎN PARTEA DE NORD A JUD. TELEORMAN

NELU BAROANĂ

CERCETĂRILE arheologice din partea de apus a Munteniei au fost începute încă din secolul trecut de specialiști și de amatori. Prin munca lor au fost descoperite numeroase obiective arheologice din diferite epoci, îmbogățindu-se cu date noi istoria frământată a regiunii.

Diverși arheologi și amatori s-au interesat de obiectivele legate de valul roman numit *limes transalutannus*. Alții au descoperit obiecte din vremuri mai vechi. La astfel de materiale ne vom referi și noi în cele ce urmează.

Cercetările noastre s-au efectuat pe teritoriul comunei Drăcșani, ce se află la nord de orașul Roșiori de Vede¹. Teritoriul comunei este străbătut de valea largă și adâncă a pârului Burdea, în care se deschid câteva văi seci. De-a lungul acestor văi laterale, în locuri mai ferite am descoperit mai multe măguri de dimensiuni diferite. Oamenii din partea locului nu știu de când datează măgurile și spun că le-au pomenit așa din moși-strămoși. Pe unele dintre măguri și pe terasele din preajma lor, plugul scoate la iveală în fiecare an bulgări de lipitură arsă, unelte de piatră, oase de animale și numeroase fragmente ceramice. Acestea se găsesc fără îndoială pe locurile unde în vechime au fost așezări omenești. Prezentăm măgurile în ordine topografică:

1. Una dintre măguri se numește Măgura Morarului (circumferința de aprox. 200 m și înălțimea de circa 5 m), care se află pe locul numit «În coturi», la punctul de întâlnire a două văi seci cu valea pârului Drăcșanel. Măgura este un tell caracteristic pentru regiunea din nord-vestul Munteniei. Astăzi măgura constituie hotarul dintre comuna Drăcșani și comunele Beuca și Didești.

Cu prilejul muncilor agricole a fost răscolită o parte din stratul de cultură. La suprafața solului sînt bulgări de lipitură arsă. Izolat s-a găsit un topor fragmentar de piatră și câteva așchii și unelte de silex. Plugul a scos la suprafață numeroase fragmente ceramice ce provin din vase modelate grosolan cu mina. Cioburile sînt de culoare cărămizie deschisă și cafenie. Între fragmente sînt de menționat mânuși de oale, fragmente de vase lustruite înăuntru, unele ornamentate cu briuri alveolare în relief sau cu beșorol. În funcție de caracteristicile fragmentelor ceramice adunate de pe Măgura Morarului, socotim că așezarea de pe ea a aparținut purtătorilor culturii Gumelnița (fig. 1).

¹ Pentru rezultatele cercetărilor arheologice de suprafață mai vechi din jud. Teleorman a se consulta: M. Petrescu-Dimbovița, *Cercetări arheologice la Surlălești*, în *Materiale*, 1,

1953, p. 523–542; Ion Spîru, *Așezări străvechi în raionul Roșiori de Vede*, în *Materiale*, V, 1959, p. 695–707.

2. În imediata apropiere a Măgurii Morarului, pe panta lină a terasei vecine dinspre sud, se află resturile unei alte aşezări cu o suprafaţă de circa 0,25 ha. Cu prilejul cercetărilor din anul 1958, am găsit urme de bordeie, mulţi bulgări colţuroşi de lipitură arsă la roşu şi resturi de vetre. Materialele arheologice sînt reprezentate printr-un topor de piatră şle-

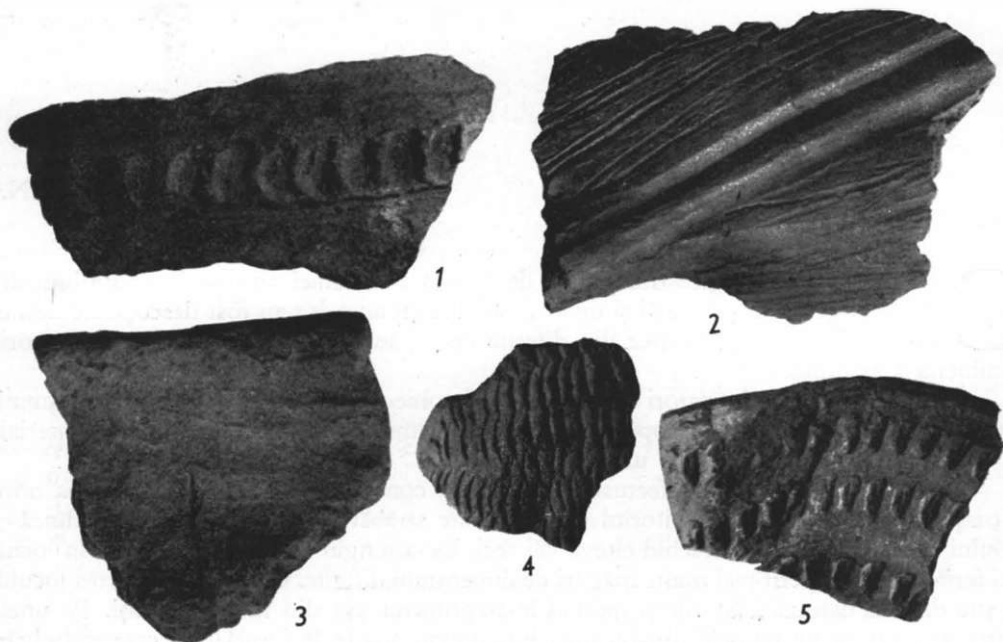

Fig. 1. — Fragmente ceramice de tip Gumelnița descoperite pe tell-ul Măgura Morarului.

fuită, spart la muchie, şi prin cioburi mari de vase cu pereţii groşi, pentru păstrarea cerealelor. Cioburile sînt din pastă amestecată cu mult nisip.

Dintre fragmentele ceramice, amintim unul ornamentat cu brîu alveolar şi altul cu o proeminenţă, ambele caracteristice vaselor folosite de geto-daci în secolul I î.e.n. Prin urmare, aşezarea neîntărită datează din a doua epocă a fierului şi poate fi atribuită populaţiei locale geto-dacice.

3. Lingă drumul care traversează islazul satului Drăcşănei, la circa 100 m est de pîrîul Burdea, în lunca inundabilă a acestuia, se află Măgura din Livezi, martor de terasă de formă circulară (circumferinţa de circa 300 m şi înălţimea de circa 7 m). De jur împrejurul măgurii sînt smîrcuri cu papură, iar măgura este înţelenită. Cu prilejul cercetărilor făcute pe măgură, am găsit o greutate de silex, două virfuri de săgeţi, un colţ de mistreţ şi fragmente ceramice mici, corodate, de culoare cenuşie sau neagră lucitoare, din vase modelate cu mîna. Se cuvine să amintim mai multe fragmente din buze de vase modelate cu grijă şi lustruite, o mînuşă de vas frumos ornamentată cu beţişorul. Fragmentele datează cu probabilitate din prima epocă a fierului.

4. O altă măgură, cea mai mică (circumferinţa de 16 m şi înălţimea circa 3 m) de pe teritoriul satului Drăcşănei, se afla pe un loc dosnic numit «Crăcan», lingă firul pîrîului Zîm-

breasca, la hotarul dinspre comuna Beuca. Măgura este înțelenită și mai teșită din cauza revărsărilor pîrului Zimbresca. Pe suprafața măgurii se observă urme de gropi destul de mari. Cercetarea arheologică a dus la descoperirea, atît pe măgură, cît și în preajma ei, spre sud, a unor cioburi de culoare cenușie sau neagră, corodate, de vase neolitice, unele asemănătoare cu cele de pe Măgura Morarului.

5. Pe cîmp, între satele Drăcșanei și Drăcșani, la marginea pîrului Burdea, se află Măgura de pe Drăcșanca. Aceasta este cea mai mare măgură dintre cele aflătoare pe teritoriul comunei. În prezent suprafața măgurii (circumferința de circa 300 m și înălțimea 6—7 m) este arată. Pe măgură s-au găsit destul de puține pietre cioplite și cioburi, măcinate de vreme și de arătură.

6. Măgura din vii (circumferința de circa 150 m și circa 4 m înălțime), se află în vilele locuitorilor din Drăcșani, lingă islazul satului.

7—8. Pe teritoriul satului Odobeasca, între trupurile de pădure Dernița și Lunca Odobeasca, sînt de asemenea două măguri, numite de localnici Măgura lui Petrescu și Măgura de la Păduri. Ele au circa 400 m circumferință și circa 15 m înălțime. Amîndouă măgurile au suprafața arată.

9—10. Pe raza satului Muși, în partea de sud a comunei se găsesc ultimele două măguri: una, între satul Muși și pădurea Burculeasca, numită Măgura Merii (cu circumferința de circa 200 m și înălțimea de circa 7 m) și a doua, în marginea pîrului Burdea, în partea de est a pădurii Butculeasca (are circa 100 m circumferință și înălțimea de 4 m).

Pe măgurile de la punctele 5—10 s-au adunat puține resturi arheologice, dar asemănătoare cu obiectivele descoperite pe și în vecinătatea celorlalte măguri.

Judecînd în funcție de unelele și mai ales de fragmentele ceramice adunate, se poate spune că ele provin din așezările unor comunități ce au aparținut probabil culturii Gumelnița, din epoca neolitică. Membrii acestor comunități se ocupau cu cultivarea primitivă a plantelor și cu pescuitul.

Așezările neolitice de la Drăcșani nu sînt izolate. Pe teritoriul comunelor vecine: Beuca, Drăgănești de Pădure și Burculești sînt de asemenea o serie de măguri. Astfel, lingă Drăgănești se află măgurile numite Măgura cu liliaci și Măgura din Lacul Pletii.

11. Într-un punct situat la circa 400 m spre sud de Măgura din Livezi, terasa înaltă coboară în pantă lină spre lunca pîrului Burdea. Pe această pămînt, pe o suprafață de aproximativ 2 ha, pe locul numit « În comună » sînt răspîndite diverse resturi arheologice cescoase la iveală de fierul plugului. Pe teren se observă din loc în loc pietre, bucăți de vetre și oase de animale. Printre resturile unei locuințe am găsit un amnar și un topor de fier rupt și ruginit. Ceramica este reprezentată prin numeroase fragmente.

Categoria ceramică a oalelor (cu fundul îngroșat caracteristic) lucrate la roată din pastă amestecată cu mult nisip, de culoare cenușie, este bine documentată. Din a doua categorie fac parte fragmentele din vase modelate cu roata, din pastă fină, de culoare cenușie, cu suprafața lustruită (fig. 2). În funcție de caracteristicile materialului, așezarea datează din secolele III—IV e.n. (cultura Sîntana-Cerneahov).

Prin cercetările noastre de suprafață efectuate pe teritoriul comunei Drăcșani, harta arheologică a jud. Teleorman (fig. 3) se îmbogățește cu cîteva așezări din epoca neolitică (cultura Gumelnița), din prima și a doua epocă a fierului și din secolele III—IV e.n.

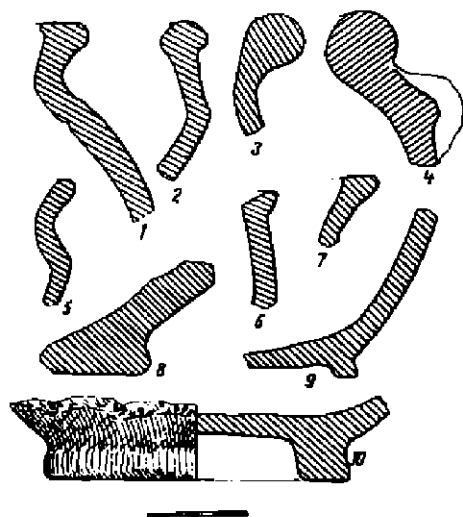

Fig. 2. — Fragmente ceramice din secolele III–IV descoperite pe locul «În Comună».

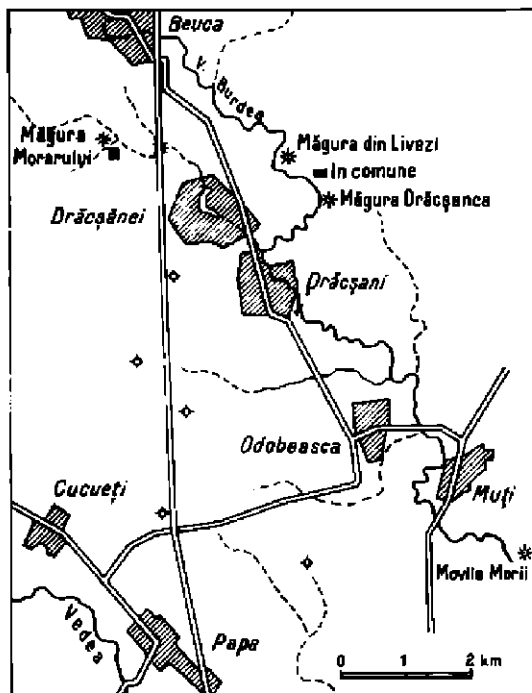

Fig. 3. — Harta descoperirilor arheologice din împrejurimile satului Drăcșani.

DÉCOUVERTES ARCHÉOLOGIQUES AU NORD DU DÉPARTEMENT DE TELEORMAN

RÉSUMÉ

Les recherches archéologiques effectuées le long du ruisseau de Burdea, pris du village de Drăcșani (dep. de Teleorman), ont mis au jour plusieurs établissements néolithiques, de type « tell », comprenant des vestiges de la civilisation de Gumelnița.

Pour d'autres périodes plus récentes, on mentionne les vestiges de quelques établissements de la première et de la seconde époque de l'âge du fer et surtout un établissement des IIIe–IVe siècles de n.è. (civilisation de Sântana-Tchernéakhov), situé au lieu-dit « În comună ».

LÉGENDE DES FIGURES

- Fig. 1. — Fragments céramiques de type Gumelnița découverts au lieu-dit « Măgura Morarului ».
 Fig. 2. — Fragments céramiques des IIIe–IVe siècles découverts au lieu-dit « În comună ».
 Fig. 3. — Carte des découvertes archéologiques près du village de Drăcșani.